

מסרים לכל...

בעריכת הרב נחום גמליאל

לקח מהפרשה,

"ולבן שניים מחלב" (מט', יב')

"ואמר רבי יוחנן טוב המלבין שיניים לחברו יותר ממשקהו חלב" (כתובות קיא' עמוד ב')
הפצא של מצוה / כיצד לקיים מצוות פדיון שבויים בדורנו?
מה עשיתי? מה פעלתי? רק אמרתי בוקר טוב עם חיוך על הפנים.
התייחסתי בכבוד אל זה העובר לצידי במדרכה, לא התעלמתי ממנו,
לא סגרתי את העיניים כפי שאיני רואהו.

אדם שמאיזו סיבה שהיא יוצא מביתו כשהוא נרגז, כולו סר וסעף, וכל כולו ממתין ל"בוקר טוב" חינני ממי
שלא יהיה, אדם זה הוא עבורנו "חפצא של מצוה". אם רק נדע כיצד לעשות זאת, נוכל לקיים בו מצוה
גדולה של החייאת נפשות, כפשוטו.

כתוצאה מהארת שתארך לא יותר משניה וחצי, יתהפך לבבו של האיש הזה לטובה, וכל הצער, הכעס
והרוגז, שאפפו אותו אך לפני רגע, יילמו ויהיו כלא היו.

וכי לא כדאי להשקיע את המאמץ הקטן הלזה, כדי לפדות שבויים מבין סורגיהם ואסירים מכלאם?
וכי אלה אינם אסירים של ממש הם?

לזיווג הגון

נאור בן תמר / יובל בן זכריה / שי בן אברם / ידידה בת בתיה / טל בן בתיה / נתנאל בן בתיה
לימור בת אורה / אוסנת בת אליס / שמואל בן עליזה / אודליה יונה בת מרים / נתנאל אליהו בן שושנה.

פינת ההלכה

מהלכות צום י' בטבת

- א: ביום חמישי הקרוב חל י' בטבת, ואם עד אז לא יבוא משיח צריך לצום.
- ב: הצום מתחיל בעלות השחר ומסתיים בצאת הכוכבים.
- ג: מי שמתכנן מראש, יכול לאכול עד עלות השחר.
- ד: בצום אסור לאכול ולשתות, מותר להתקלח (ויש מחמירים) ולנעול נעליים.
- ה: כל איש או אשה בריאים מעל גיל בר / בת מצווה חייבים לצום. (גם חתן בשבעת ימי המשתה)
- ו: מטרת הצום היא התשובה, לכן אין לצאת לטיולים או לפעילות דומה המשכיחה את הצום.
- ז: רצוי להרבות בקריאת תהילים, בלימוד תורה, ואהבת חינום בין אדם לחבירו.

הפטורים מהצום

- א: חולה אפילו שאין בו סכנה.
- ב: זקנים תשושים שהצום גורם להם צער גדול פטורים מהצום.
- ג: נשים הרות ומניקות. (נשים אשכנזיות מחמירות בזה, וצמות כשמצב בריאותן מאפשר זאת).
אשה בהריון מהחודש השלישי. ואם היא סובלת מבחילות והקאות, פטורה לפני חודש שלישי.
יולדת או מי שהפילה פטורה עד 24 חודשים אחרי הלידה או ההפלה. (ילקו"י)
- ד: ילדים לפני גיל בר מצווה. אינם צריכים לצום אפילו חלק מהצום.
- ה: הפטורים מהצום ימנעו מאכילת מעדנים ביום הצום כדי להשתתף בצרת הציבור

לרפואת

חיה בת רחל / נתנאל בן עמנואל / טובה רחל בת מרים שמחה / סעדה בת זהרה
שלום בן סלימן / רחל בת חנה תנינה / זכריה בן דוד / מרים בת יצחק.

תנו גיבוי למערכת החינוך

בשיחות שלנו עם הילדים, אנו שומעים לפעמים על 'אי צדק' שנעשה להם בבית הספר, או על עונש לא מוצדק שקיבלו. ליבנו נחמץ, ואנו מגיבים באופן ספונטני בהגנה עליהם, לעיתים אף מרחיקים לכת: מתקשרים מיד למורה - בפני הילד - תוקפים אותו, ומזהירים אותו שלא יעז יותר להתעסק עם הילד המושלם שלנו. בתום שיחה כזו אנו חשים תחושת סיפוק, תחושה שמילאנו תפקידנו כהורים להגן על ילדינו בצורה הטובה ביותר.

האם נכון לנהוג כך?

הילדים שלנו נמצאים הרבה שעות בבית הספר, אנו מצפים מבית הספר שיילמד ויחנך אותם. גם אנו כהורים מבינים שכדי לחנך צריך את 'הגזר' ולעיתים רחוקות גם את 'המקל'. (כהגדרת חז"ל: שמאל דוחה וימין מקרבת). אי אפשר לחנך רק עם ליטופים. לפעמים צריך להזכיר לילד מי 'הבוס' ולהחזיר אותו לגבולות המותר. כשאנו כועסים על המחנך מאיימים ולוקחים ממנו את סמכות החינוך, לא נוכל לצפות שיצליח בחינוך ילדינו. יותר מכך, כשאין למורה סמכות הילד גם לא ילמד!! המורה יבין שעם הילד שלנו אסור להתעסק, יתייחס אליו כמו שמרטף, ויחכה שהשנה תיגמר. מי שיפסיד זה אנו ההורים, והילד שלנו. חשוב עוד לזכור, שיחס שלילי למורה גורם לילד להצדיק את ההתנהגות השלילית שלו בכתה, וזה גורם לו לפרוץ גדרות נוספים, מרשה לעצמו להתחצף מתוך ידיעה שגנן עליו. מי שרוצה באמת בטובת ילדיו חייב להקרין לילד שהוא סומך על המורה. שהמורה הוא מורה טוב! גם אם מעדיפים מורה אחר ישמור דעה זו לעצמו.

מה עושים אם המורה היה באמת לא בסדר?

קודם כל לדון לכף זכות. זכרו שלנו בבית אין 30 ילדים ואנו לפעמים נסחפים בתגובות. מורה הוא אדם. היו סלחנים במיוחד אם זה קרה חד פעמי.

אם המורה לא בסדר בצורה סדרתית?

שמעו את הילד והביעו אמפתיה: 'אני מבין שנפגעת מהמורה היום'. או: 'זה לא נעים שכועסים עליך לפני כל הכיתה'. אל תגיזו לעולם מי צודק. כדי להחליט מי צודק צריך לשמוע שני צדדים. וכשאתם רגועים שוחחו עם המורה שלא בנוכחות הילד, בקשו להבין מה קרה, והביעו את דעתכם בנימוס. אל תשכחו בהזדמנות זו להודות למורה על ההשקעה במשך השנה. אמרו גם מלים טובות בדברים שהוא בסדר. הגיעו להבנה ושדרו שיתוף פעולה. זה רק יעזור לילד שלכם.

הורה טוב זה לא מי שמחבק את ילדיו 'חיבוק דוב'. הורה טוב זה מי שמבין שבשביל להצליח בחינוך חובה שיתוף פעולה פורה עם המורים, שכולל הרבה מחמאות וגיבוי, וכשצריך, בעדינות וללא ידיעת הילד, לברר את הנושא ולהגיע עם המורה לעמק השווה.

ליראת שמים

שבת שלום!

שושנה.

יהונתן בן שלום / נהוראי בן נאווה / מלאכי בן נאווה / ידידיה בן נאווה / אחיה בן נאווה

נאווה בת מרים / טוהר בת נאווה / נעמה בת נאווה

סיפור לשבת

"צדקה תציל ממוות"

על דלת ביתו של אברהם אברך מירושלים שהתברך בלע"ר בארבעה עשר ילדים, התדפקה אשה ענייה ובקשה שיתנו לה עוף לשבת. הימים היו ימי צנע וגם לבעל הבית לא היו שפע של מוצרים לעצמו. לכן הסביר לה בעל הבית שאת העוף היחיד שיש לו, הוא שומר לחג הקרב ובא, ולכן אינו יכול לעזור לה למלא בקשתה.

האשה לא וויתרה, ונשארה עומדת בפתח הבית מתחננת על נפשה, וממתינה אולי בכל זאת יתרצה בעל הבית ויתן לה את מנת העוף.

האברך לא יכל לעמוד מול דמעותיה, ובשיקול דעת נוסף החליט שאם אומללה זו לא התביישה להגיע עד פתח ביתו ולבקש שיתנו לה עוף, אות הוא כי באו מים עד נפש. 'אתן לה את העוף שיש לנו, ולכל היותר לא נאכל עוף בחג'. אמר לעצמו.

לא עברו רגעים אחדים ומיד התנצל בפני האשה על סרובו ובקש ממנה להמתין לקבלת העוף היחיד שנשאר במקרר. כיוון שהבין את הזכות הגדולה שהתגלגלה לידיהו להאכיל אשה ענייה לכבוד שבת.

האברך ניגש למקרר ופתאום נשמעה מפיו זעקה! כשהוא עומד מול המקרר ומסרב להאמין. בנו בן השלש היה כלוא במקרר ללא יכולת לצאת ממנו. (במקררים באותה תקופה הייתה ידית מבחוץ, ואי אפשר היה לפתוח אותו מבפנים. ילדים רבים מצאו את מותם בתוך מקררים אלו כשנכנסו בשביל משחק ולא יכלו לצאת.) הילד כבר היה כחול וסבל מקשיי נשימה איומים. בניסי ניסים הצליחו אנשי עזרה ראשונה להחיותו.

הרופאים בבית החולים אמרו לו שאם היה נשאר הילד כלוא עוד זמן קצר בלבד הנזק היה כבר בלתי הפיך. ולא היה ניתן להצילו.

אין ספק שמעשה החסד שהחליט לעשות ברגע האחרון הוא זה שהציל את בנו ממוות בטוח.

(יקרה מפנינים)

כך הרגיש האב את מאמר חז"ל: 'וצדקה תציל ממוות'.

שבת שלום

העלון מוקדש לע"נ אברהם בן סולטנה ז"ל